

ΝΟΥΜΑΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 20 του Μάρτη 1905

ΓΡΑΦΕΙΑ 'Οδός Οικονόμου: αριθ. 4 — ΑΡΙΘ. 140

ΤΟ ΛΑΒΑΡΟ ΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

Τέλειωσε. Οι πατριώτες του γλυκού νερού δε θα μας αφήσουνε πιά ήσυχους. Τώρα ζητάνε, λείει, τη σημαία της Λαύρας για να γιορτάσουνε την 'Εθνική μας Γιορτή.

'Όλα τὰ ρεζιλέψαμε, τὰ κουρελιάσαμε, τὰ βουτήξαμε με τὰ δύο μας χέρια στις λάσπες. Γλώσσα, ιστορία, θρησκεία, πολίτευμα, όλα πέρα και πέρα. Καιρός πιά να βάλουμε χέρι και στα 'Εθνικά Κειμήλια.

'Όμπρός λοιπόν φέρτε και τὸ Λάβαρο της Λαύρας, πομπέψτε το, ὦ καρνάβαλοι, κι αὐτὸ στους δρόμους τῆς 'Αθήνας, κυλίστε το στὸ βοῦρκο κι ἀρχίστε ἀπάνου του τὴν πατριωτικὴ λογοδιάρροια πὺ μᾶς χαντάκωσε. Φαφλατάδες και κατεργαρέοι, πὺ δὲν ἐννοεῖτε οὔτε ἱερὸ οὔτε ὄσιο νὰ σεβαστῆτε, σκεφτήκατε πρῶτα ἂν εἴσατε ἀξιοὶ νὰ βαστάξετε στὰ βρωμόχερά σας τὸ τίμιο αὐτὸ σύμβολο τῆς πιδ εὐγενικῆς 'Ιδέας;

Σεῖς πὺ ὡς χτὲς ξελαρυγγίζσατε με τὰ Ζήτω γιὰ τὸν ἔνανε και τὸν ἄλλονε σαλιμπάγκο τῆς πολιτικῆς, σεῖς πὺ ζητᾶτε νὰ κόψετε ὄτους κηρύττουνε τὸ Εὐαγγέλιο τῆς 'Αλήθειας, πὺς θέλετε νὰ σᾶς ἐμπιστευτοῦμε ὅ,τι πιδ πολῦτιμο ἔχει ἡ Ρωμισσύνη ὡς κειμήλιο και ὡς σύμβολο;

Δεῖξτε μας πὺς εἴστε ἀξιοὶ νὰ νοιώσετε τὴν ἀφηλὴ σημασία του. Δεῖξτε μας πὺς νοιώθετε ἀλήθεια ἀπὸ Λεφτεριά πὺ φανερώνεται πρῶτα πρῶτα στὸ σεβασμὸ γιὰ τίς ξένες ἰδέες. Σεῖς τίς προᾶλλες αἰματοκυλίσατε τὴν 'Αθήνα, σεῖς και τώρα εἴσατε ἔτοιμοι νὰ κάμετε τὰ ἴδια γιὰ ὄσους δὲν εἴστε ἀξιοὶ οὔτε νὰ τοὺς κοιτάξετε, και μιλάτε γιὰ Λεφτεριά και ζητᾶτε τὸ Λάβαρο γιὰ νὰ τὸ κάνετε τί; Γιὰ νὰ κοπανίστε ἄερα, γιὰ νὰ μᾶς μιλήσετε ἄλλη μιὰ φορὰ γιὰ τοὺς προγόνους πὺ οὔτε τοὺς νοιώσατε οὔτε θὰ τοὺς νοιώσετε ποτέ σας, μικροὶ κι ἀνάξιοι καθὼς εἴσατε, γιὰ νὰ κόψετε και νὰ ράψετε με τίς παπαρδέλλες σας πὺ ὄχι Βούλγαροι, ὄχι Ρουμᾶνοι μᾶ και τὰ μικρὰ παιδιὰ ἀκόμη δὲν τίς λογαριάζουνε πιά;

Γιατὶ σᾶς μυριστήκανε ὄλοι πὺς εἴσατε ἄερα γιομάτοι και πὺς ζητᾶτε με σκουριασμένους παλιοσακαράκιες νὰ καταχτήσετε τὴ Μακεδονία. 'Όχι. 'Αν ὄνταρχουνε πέντε ἄνθρωποι με μυαλὸ στὸν ἄμοιρο αὐτὸ τόπο δὲ θὰ σᾶς ἐπιτρέψουνε νὰ βεβηλώσετε τὸ ἱερὸ Λεῖψανο.

Φτάνουνε εἰ ἄλλες σημαίες. 'Αν σᾶς λείψουνε και μερικὲς, πηγαίνετε σὲ κανένα ἐκλογικὸ κέντρο νὰ μαζώξετε ὄσες θέλετε. Λάβαρο τῆς Λαύρας και Σκλαβιά δὲν ταιριάζουνε. Τὸ Λάβαρο θὰ μείνη ἐκεῖ, δὲ θὰ ξεπέση στὰ χέρια σας. 'Α θέλετε, πηγαίνετε σεῖς νὰ τὸ προσκυνήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΔΡΟΜΟΙ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

(Μισὸ ἄρθρο γιὰ ἓνα ἀνέριο βιβλίο)

Τὸ βιβλίο εἶναι τὸ γνωστὸ και σημαντικὸ τοῦ κ. Φώτη Δ. Φωτιάδη «Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα και ἡ 'Εκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννησις». Τὸ ἄρθρο ἀρχισα νὰ τὸ γράφω, μόλις βγῆκε τὸ βιβλίο, στὰ 1902. Στὸ μεταξὺ δὲν ξέρω πιά τί λογῆς ἔγνοιες και τί λογῆς ἀφροντισεῖς θὰ μπήκανε στὴ μέση, και κόπηκε ἡ ὄρμη, και τὸ ἄρθρο ἀπόμεινε στὴ μέση. Γιατὶ ἐτοιμάζουμε και τᾶρθρα μας, καθὼς συνθέτουμε και τὰ τραγούδια μας. Με τὸν ἔρωτα και με τὸ μεθύσι. 'Όπως ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ πιδ ἔλευτερο φτερούγισμα τοῦ ποιητῆ μπορεί νὰ κρύβεται ἡ καλομετρημένη τοῦ κριτικοῦ παρατήρησις, ἔτσι κ' ἓνα ἄρθρο πεζογραφικὰ δουλεμένο, και με ὄλη του τὴ δασκαλικὴ μορφή, μπορεί νὰ μὴν εἶναι ξένο πρὸς κάποια δημιουργικὴ πνοή, και πρὸς τὴν Ποίηση νὰ στέκη πολὺ πιδ κοντὰ κι ἀπ' ὄσο κανεῖς

ὑποψιάζεται. Πολλὲς φορὲς τυχαίνει νὰ τὰ ζυγιάζουμε τὰ τραγούδια μας και νὰ τὰ τραγουδάμε τᾶρθρα μας. Κ' ἔτσι ἐξηγῶ πὺς, μιὰ πὺ τᾶρθησα μισοτέλειωτο και τᾶρθρο τοῦτο, στάθηκε ἀδύνατο, ὄσο κι ἂν προσπάθησα, νὰ τὸ πάω ὡς τὸ τέλος. Τὸ βιβλίο τοῦ κ. Φωτιάδη δὲν ἔχει νὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν ἔλλειψη τούτη· ἐγὼ χάνω πὺ δὲ μὲν στάθηκε βολετὸ νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἀνάληψη τοῦ βιβλίου, πλατιά και μακριά, ὄπως τὴν εἶχα σχεδιασμένη, κ' ὄστερα νᾶρθω και στὸ συμπέρασμα, καθὼς τὸ ἐπιθυμοῦσα. 'Όμως κ' ἔτσι πὺ τᾶρθησα, νομίζω πὺς μπορεί νὰ διαβαστῆ, καθὼς διαβάζονται κάποια κομμάτια μιᾶς ἐργασίης πὺ δὲ φάνηκε, γιὰ τὸ στοιχεῖο του, ἴσα ἴσα τὸ κομματιαστό. Τὸ ξέρω πὺς ὄλα τὰ κριτικὰ ἄρθρα, και τὰ πιδ ὄσφᾶ, και τὰ πιδ βαριά, λογαριάζονται στὴν προκοπὴ μιᾶς 'Ιδέας ὄν τὴ δική μας, πᾶντα πιδ λίγο ἀπὸ τὴν καθάρια ἐργασία τὴ δημιουργικὴ, και πὺς τὸ ἀπλούστερο τραγούδι μπορεί νὰ βοηθήσῃ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα πιδ δυνατὰ κι ἀπὸ τίς μελέτες τῶν πολυδιαβασμένων. Μὰ δὲν ξεχνῶ, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά, πὺς μέσα στὴ μουσικὴ μιᾶς ἰδέας μιὰ κοιτικὴ ἀρθρογραφία μπορεί νὰ εἶναι ἡ ἄρμονικὴ συνοδεία τῆς καθάριας μελωδίης πὺ βγαίνει ἀπὸ τὸν ποιητῆ.

Κόψτε δάση ἀπὸ δάφνες και φέρτε τίς, με τῶν ἀνθρώπων τὰ δάκρυα, πρὸς ἐκείνους πὺ γανναῖα τῆς ἀντιστάθηναι τῆς γνώμης τοῦ κόσμου γύρω τους.

Emerson

'Εκατὸ χρόνια, και περισσότερα, πέρασαν. Τὸ παραδειγμα ἓνὸς μεγάλου δασκάλου τοῦ Γένους βάρηνε στὸ ζῦγι πιδ πολὺ ἀπὸ τὰ ὄνειρα τῶν ἀλύγιστων ἀρχαῖστων κι ἀπὸ τῶν πιστῶν τῆς δημοτικῆς τὰ σαλπίσματα. Πιστεύαν τότε πὺς μπορεί κανεῖς νὰ διαλέξῃ τὴ γλῶσσα πὺ θὰ γράψῃ καθὼς διαλέγει τὸ παννὶ πὺ θὰ ντυθῆ. Καὶ εἶπαν: Μήτε στὴν ἀρχαία νὰ γυρίσουμε κατορθωτό, μήτε στὴ χυδαία νᾶπομείνουμε σωστό· ἡ πρώτη παθαμμένη, κ' ἡ δεύτερη βάρβαρη. — Mezza voce. Καὶ φάνηκε πὺς νίκησ' ἔτσι ἡ καθαρεύουσα ἡ πιδ συμβιβαστικὴ, ὄστε νὰ τὰ ὑπομένη ἀκόμα, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, κι αὐτὰ τὰ βαρβαρόγλωσσα δημοτικά, χωρὶς νὰ διώχῃν ἀλύπητα τὸ κάθε τι ἀπὸ κείνα. Καὶ κανεῖς δὲ φαντάστηκε πὺς ἡ κοραϊκὴ καθαρεύουσα ἔκρυβε μέσα τῆς τὴν ἀρρώστια τὴ δυσκολογιάτρευτη πὺ κοίταξε νὰ φύγῃ. Καθὼς τὸ εἶπεν ἐδῶ και εἴκοσι χρόνια στὴ Σορμπόννη τοῦ Παρισιῦ ὁ ξακουστὸς 'Ελληνοστῆς Croiset, σὲ μιὰν ἀκαδημαϊκὴ συζήτηση γιὰ τὴ νέα ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὁ μεγάλος ὁ δάσκαλος ἀμολονότι τόσο αὐτὸς πολέμησε τὴν ἰδέα